

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล
วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาววิสาลินี นุกันยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-276-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ADVISORS' ROLE PERFORMANCE OF NURSE INSTRUCTORS,
NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

MISS WISALINEE NUKANYA

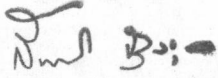
A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
NURSING EDUCATION PROGRAM
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1996

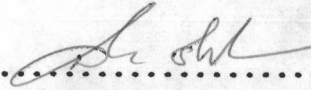
ISBN 974-634-276-2

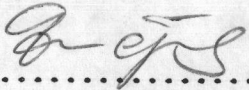
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล
วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
โดย นางสาววิสาลินี นุกันยา
ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุญวัชชัย

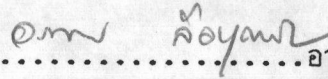
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

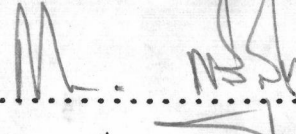

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูววรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุญวัชชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุข)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

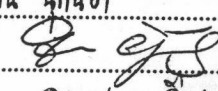
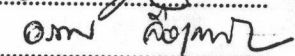
วิสาลินี นุกันยา : การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล
วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ADVISORS' ROLE PERFORMANCE
OF NURSE INSTRUCTORS, NURSING COLLEGES UNDER THE
JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ. ที่ปรึกษา :
รศ. ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, อ. ที่ปรึกษาร่วม ผศ. ดร. อรพรรณ ลือบุญราชชัย, 178 หน้า
ISBN 974-634-276-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของ
อาจารย์พยาบาล และเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาจำแนกตามอายุ
ประสบการณ์การทำงานอาจารย์ที่ปรึกษา ระดับเงินเดือน สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง
ของการวิจัยเป็นอาจารย์พยาบาล ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวอยู่ใน
วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ จำนวน
อาจารย์พยาบาลทั้งหมด 221 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถามการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก
เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 15 ท่าน และผ่านการตรวจสอบความตรงและความเที่ยงแล้ว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง
และเมื่อจำแนกเป็นบทบาทในการพัฒนานักศึกษา 9 ด้าน คือ ด้านสมรรถนะทางด้านความรู้และสติ
ปัญญา ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความมีเอกลักษณ์ ด้านสัมพันธภาพ ด้านการบูรณาการของ
นักศึกษาอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านสมรรถนะทางด้านร่างกาย ด้านสมรรถนะทางด้านสังคม ด้านอารมณ์
ของนักศึกษา ด้านเป้าหมายชีวิตของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2. อาจารย์พยาบาลที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงานอาจารย์ที่ปรึกษา และระดับเงินเดือน
แตกต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05
3. อาจารย์พยาบาลที่มีสถานภาพสมรส และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่
ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา.....
ปีการศึกษา 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต วิสาลินี นุกันยา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 786248 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD:

ADVISORS' ROLE PERFORMANCE / NURSE INSTRUCTORS
WISALINEE NUKANYA : ADVISORS' ROLE PERFORMANCE OF NURSE
INSTRUCTORS, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JINTANA
YUNIBHAND, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR : ASSIS. PROF. ORAPHUN
LUEBOONTHAVATCHAI. Ph.D., 178 PP. ISBN 974-634-276-2

The purpose of this study was to determine and compare the advisors' role performance of nurse instructors classified by age, advisors' experience, income, marital status and education background. Subjects which were selected by multi-stage random sampling consisted of 221 nurse instructors with at least one year experience who assumed the position as advisor in Nursing Colleges under the jurisdiction of the Ministry of Public Health. Research instrument, developed by the researcher, was advisors' role performance questionnaire which was tested for content validity and the reliability. Statistical methods used in data analysis included mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe's method.

Major findings were the followings :

1. Mean score of advisors' role performance of nurse instructors were in the high level. When divided advisors' role performance into nine aspects which were the role in developing knowledge and intellectual competence, moving through autonomy toward interdependence, establishing identity, developing integrity, student-faculty relationships, physical competence, social competence, managing emotions and developing purpose, the means of the first five aspects were at the high level, Whereas those of the latter four aspects were at the medium level.
2. There were significant differences between advisors' role performance of nurse instructors who had different age, income and advisors' experience, at the .05 level.
3. There were no significant differences between advisors' role performance of nurse instructors who had different marital status and education background, at the .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต..... วิสาลี นุกัญญา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... @m ล้อยม.....

กิตติกรรมประกาศ

การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งสละเวลาของท่าน เพื่อให้คำแนะนำสั่งสอนผู้วิจัยให้ได้เรียนรู้บทเรียนอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งคอยประคับประคอง และเติมพลังใจให้ผู้วิจัยได้ก้าวต่อไปข้างหน้าและสัมฤทธิ์ผลดังที่ตั้งใจไว้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ สนับสนุนด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีและเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยจนบรรลุผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุข ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการชี้แนะแนวทางดำเนินการวิจัย รวมทั้งการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ การแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาทุกท่าน ที่กรุณาให้สัมภาษณ์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และอาจารย์พยาบาลของวิทยาลัยพยาบาล ทั้ง 13 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาเอื้อเฟื้อเงินทุนบางส่วนในการทำวิจัยนี้

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้ประสบการณ์อันทรงคุณค่าและความสำเร็จที่ภาคภูมิใจแก่ผู้วิจัย ซึ่งเกิดขึ้นได้ด้วยความรักความเข้าใจ และกำลังใจที่ดีจากคุณพ่อ คุณแม่ คุณยาย และน้อง ๆ ที่รักยิ่ง รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ ทุกคนที่มีอาจเอ่ยนามได้หมดที่ให้การช่วยเหลือ เป็นกำลังใจที่ดีและช่วยผลักดันให้ผู้วิจัยก้าวไปอย่างมั่นใจ และบุคคลที่มีอาจลืมได้คือ นางสาวชมนาด มาตนาค ที่ช่วยในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
5. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	119
อภิปรายผลการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะ.....	134

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	137
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม การพัฒนานักศึกษา.....	147
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	148
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	153
ภาคผนวก จ ตัวอย่างการสัมภาษณ์.....	162
ประวัติผู้วิจัย.....	178

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างและจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิทยาลัยพยาบาลที่จัด เป็นกลุ่มตามระยะเวลาเริ่มเปิด ดำเนินการ.....	74
2. คะแนนเฉลี่ยของเกณฑ์น้ำหนักคะแนนรวม จำนวนรายชื่อและคะแนน ในแต่ละด้านของแบบสอบถามการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ของอาจารย์พยาบาล.....	85
3. ผลการหาความเที่ยงของแบบสอบถามของข้อมูลทดลองและข้อมูลจริง.	90
4. จำนวนและร้อยละของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ การทำงานอาจารย์ที่ปรึกษา ระดับเงินเดือน สถานภาพสมรสและ วุฒิการศึกษา.....	94
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัยคะแนนจริงและระดับของ การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล จำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม.....	96
6. จำนวนและร้อยละของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามระดับของการ ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา.....	97
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการปฏิบัติหน้าที่ตาม บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านความรู้และ สติปัญญาของนักศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อและ โดยรวม.....	100
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการปฏิบัติหน้าที่ตาม บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านร่างกาย ของนักศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อและ โดยรวม.....	102

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	63